

Vaše značka:

Ze dne:

Č. j.: SMO/277685/16/ÚHAaSR/Dvo
Sp. zn.: S-SMO/277685/16/ÚHAaSR/Dvo/3
Z.S.156/2016

Český rozhlas
Vinohradská 12
Praha 2
Doručeno prostřednictvím
Ing. arch. Jiřího Liškutína
S.K.Neumanna 8809/3, 736 01 Havířov

Vyřizuje: Ing. Petra Dvorníková
Telefon: +420 599 443 426

E-mail: pdvornikova@ostrava.cz

Datum: 2016-08-26

Magistrát města Ostravy, útvar hlavního architekta (dále jen „Magistrát města Ostravy“), jako příslušný orgán státní památkové péče podle ustanovení § 29 zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „památkový zákon“) a podle ustanovení § 10 a § 11 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), vydává podle ustanovení § 14 odst. 1 památkového zákona a § 149 správního řádu, na základě žádosti podané dne 27.7.2016 Ing. arch. Jiřím Liškutínem, S.K.Neumannem 8809/3, 736 01 Havířov, zplnomocněným vlastníkem domu Český rozhlas, Vinohradská 12, Praha 2, IČ 45245053 toto

závazné stanovisko:

Magistrát města Ostravy, jako příslušný orgán státní památkové péče, dospěl k závěru, že

Oprava oken v uličních fasádách domu čp. 1626, Dr. Šmerala 2 (Český rozhlas), na p.p.č. 616/1 v katastrálním území Moravská Ostrava, dle dokumentace s názvem: Oprava oken na budově Českého rozhlasu Ostrava na ul. Dr. Šmerala 2“ - výkres č. 01- Uliční fasády, datum 07/2016, zodpovědný projektant Ing. arch. Jiří Liškutín, a „Restaurátorského záměru pro rekonstrukci a celkovou rehabilitaci veškerých oken a balkónových dveří v budově ČRo Ostrava“, který k datu 22. 7. 2016 vypracoval Adam Jakubek – restaurování, Příborská 16/499, 720 00 Ostrava – Hrabová,

(kulturní památka zapsaná v ÚSKP ČR pod r.č.12112/8 - 3285 v MPZ)

ve smyslu ustanovení § 14 odst. 3 památkového zákona z hlediska památkové péče je

přípustná.

Pro přípravu a provedení těchto prací se stanovují následující podmínky:

1. Odstranění starých vrstev nátěrů a oprava oken bude provedeno šetrně (mechanickým způsobem a pomocí horkovzdušné pistole pro změkčení starého nátěru) tak, aby byla zachována jemná profilace rámu, poutců a klapáček, bylo zachováno a nepoškozeno stávající zasklení, především tabulky z taženého skla;
2. původní kování okem bude zachováno, chybějící vrchní kování oken bude nahrazeno kopiemi původního kování;
3. nový nátěr oken bude proveden tradičními natěračskými metodami ve stávající barevnosti s ohledem na stáří oken a na minulé olejové nátěry a jejich slučitelnost s novými nátěry - kvalitní olejové nátěry či olejové nátěry modifikovaných pryskyřic nebo na bázi alkydů;

4. vlastník zajistí, že bude nejdříve provedena oprava jednoho vzorového okna, které prokáže (včetně předložení technických listů nátěrového systému), že byly splněny podmínky č.1,2 a 3 tohoto závazného stanoviska a respektován výše uvedený restaurátorský záměr. Soulad tohoto vzorového okna s požadavky zmíněnými v předchozí větě a v restaurátorském záměru bude posouzen v rámci kontrolního dne, a teprve po konstatování orgánu státní památkové péče, že odpovídá technologickým a vzhledovým požadavkům lze pokračovat v opravě dalších oken.

Odůvodnění:

Uvedený dům je kulturní památkou zapsanou Ústředním seznamu kulturních památek ČR pod rejstříkovým číslem 12112/8 - 3285 a zároveň se nachází v Městské památkové zóně Moravská Ostrava /prohlášena vyhláškou MK ČR č. 476/92 Sb. v platném znění/. Vztahují se na něj tudíž ustanovení zákona č. 20/1987 Sb. o státní památkové péči v platném znění.

K žádosti je doložena dokumentace akce s názvem: Oprava oken na budově Českého rozhlasu Ostrava na ul. Dr. Šmerala 2“ - výkres č. 01- Uliční fasády, datum 07/2016, zodpovědný projektant Ing. arch. Jiří Liškutín, a „Restaurátorský záměr pro rekonstrukci a celkovou rehabilitaci veškerých oken a balkónových dveří v budově ČRo Ostrava“, který k datu 22. 7. 2016 vypracoval Adam Jakubek – restaurování, Příborská 16/499, 720 00 Ostrava – Hrabová, IČ 64080188.

Jedná se o pětipodlažní nárožní budovu, která je pojatá jako víceúčelový městský palác (původně kancelářský a obytný dům firmy J. Rütgers) s fasádou členěnou vysokým řádem kanelovaných pilastrů, doplněných kartušemi a girlandami. Plány z roku 1921 jsou signovány Ing. Ernstem Kornerem a firmou Ulrich a Schön. Jde o dominantní klasicizující architekturu, která je významným městotvorným činitelem. Výplně fasádních otvorů (okna a balkónové dveře) v uličních fasádách jsou dřevěné, dvojité deštěné, špaletového typu (tzv. kastlíkové), členěné poutcem, čtyřkřídle, otvíravé, (balkón. dveře dvoukřídle s dvoukřídly nadsvětlíkem), křídla vnitřně členěná vodorovnými a svislými subtilními příčlemi na šest, čtyři nebo dvě tabulky, s vnitřním dřevěným lemováním a dřevěným parapetem. Povrchová úprava krycím nátěrovým systémem s vrchním nátěrem v odstínu lomené bílé barvy. Kování většinou původní – rozvory, olivy. Křídlové okapničky plechové. Zasklení plochým taženým sklem (dnes už se u nás nevyrábí). Výplně jsou ve špatném stavu, zejména na venkovní straně. Působením povětrnostních vlivů jsou nejvíce poškozené ve spodních partiích a kolem oplechování. Nátěry jsou zkrakelovatělé a na mnoha místech se odlupují. Venkovní křídla mají zvětralé a odpadané lakové tmely u skleněných tabulek, některé skleněné tabulky jsou naprasklé.

Předmětem žádosti je oprava oken a balkónových dveří a zprovoznění nefunkčních částí a obnova krycího nátěrového systému, čímž dojde k prodloužení životnosti stávajících 105 kusů výplní. U venkovních křidel je nutné důkladné odstranění uvolněných nátěrových krust a okenních kytů, následné vybroušení a obnova nátěrového systému tradičními lakýrnickými metodami – např. dodržet napouštění obnaženého dřeva kvalitní lněnou fermeží a poctivý další nátěračský postup. Rozhodně je nutné použít na povrchovou úpravu dřeva okenních částí osvědčené krycí fermežové nátěrové hmoty (doporučeno franc. Ripolin, či zn. Herbol) ve 2 – 3 vrstvách. Okenní rámy křidel z venkovní strany jsou opatřeny plechovými parapety, nutná bude jejich demontáž a eventuální truhlářské vysprávky. Tyto je třeba provést i u všech balkónových dveří v 1. patře, u kterých je požadována i oprava dubových prahů výměnou a zvýšením, tj. úpravou dveří pro napojení oplechování balkónu proti zatékání vody z balkónu do místnosti. K vnitřní, interiérové straně oken patří i dřevěné olemování a parapety. Zde by byly zásahy menšího rozsahu – vyčištění, jemné přebroušení, nový nátěr. U vnitřních křidel je nutné promazat, zprovoznit kování vč. původních rozvorových táhel, chybějící vrchní kování doplnit jejich věrnými replikami. V meziokenních rámech jsou dorazy a zápatky, zanesené vrstvami předcházejících nátěrů. Vyžadují taktéž očištění a zprovoznění.

K chráněným hodnotám uvedené kulturní památky patří situování a dochovaná autentická hmota objektu v urbanisticky exponované nárožní poloze, architektonické a materiálové řešení uličních fasád se všemi architektonickými články a bohatou štukovou výzdobou, autentické výplně fasádních otvorů, doplňkové

kovové prvky (zábradlí balkonů včetně kovářských ozdob, mříže), zastřešení objektu se zdůrazněným nárožím, základní dispoziční schéma budovy a hodnotné prvky interiéru - hodnotné dřevěné schodiště, veškeré původní vnitřní dveře – dřevěné kazetové v dřevěné zárubni, autentické povrchy, vstupní prostor domu.

K předmětu památkové ochrany a péče v prostředí městské památkové zóny náleží zejména historický půdorys sídla a jemu odpovídající prostorová a hmotová skladba, nemovité kulturní památky i stavebně historicky hodnotné objekty, vzhled a materiálová autenticita, městské interiéry včetně povrchu komunikací, panorama památkové zóny s charakteristickými dominantami a celkové harmonické působení v blízkých i dálkových pohledech. Pro celkový obraz městské památkové zóny je významnou složkou i architektonické ztvárnění fasád včetně jejich členění, materiálového provedení, profilace a detailů jednotlivých architektonických prvků a výplní fasádních otvorů.

Podkladem pro posouzení věci byla podaná žádost, obhlídka na místě a písemné vyjádření Národního památkového ústavu, územního odborného pracoviště v Ostravě čj. NPÚ-381/59844/2016 ze dne 12. 8. 2016. Toto vyjádření posuzuje navrhovanou zamýšlenou opravu oken a balkonových dveří v uličních fasádách domu Českého rozhlasu čp. 1626 v ulici Dr. Šmerala 2, na p.p.č. 616/1 v kú. Moravská Ostrava jako akceptovatelné s těmito podmínkami:

1. *Odstranění starých vrstev nátěrů bude provedeno mechanickým způsobem (pomocí špachtle, škrabky, brusného papíru apod.) s pomocí horkovzdušné pistole pro změkčení starého nátěru. Při broušení nesmí dojít k porušení nebo změně jemné profilace rámu a dalších částí ošetřovaných prvků (zdobné profilace poutců, klapaček). Při použití horkovzdušné pistole je nezbytné chránit skleněné výplně oken před náhlými změnami teploty. Techniky využívající k odstranění starých nátěrů otevřený plamen nebo chemické metody jsou nežádoucí.*

2. *Truhlářské opravy budou provedeny v rozsahu dle zjištěného poškození a potřeby napojení oplechování balkonů. Odstraněno bude veškeré degradované (zpráchnivělé) dřevo odbroušením na zdravé dřevo, při větším poškození výměnou poškozené části prvku.*

3. *Obnova nátěrového systému oken bude provedena tradičními natěračskými metodami. Obnažené dřevo bude opatřeno základním penetračním nátěrem, případně napouštědlem, kovové části se opatří základním antikoročním nátěrem. Poté následuje jedna až dvě vrstvy základního nátěru (vždy s přebroušením, u větších poškození i s tmelením) a dvě vrstvy vrchního nátěru. Nezbytné je použít nátěrový systém určený výrobcem k obnově dřevěných oken a dodržet výrobcem předepsaný technologický postup aplikace (dodržení vhodné teploty a vlhkosti, minimálních intervalů mezi nátěry, doporučené tloušťky celého nátěrového systému). Vhodné je použít nátěrový systém jednoho výrobce.*

4. *Ze současné dostupné nabídky nátěrových hmot jsou z památkového hlediska vedle kvalitních olejových nátěrů či olejových nátěrů modifikovaných pryskyřicemi nejpříjemnější nátěry na bázi alkydů. Tyto povrchové úpravy jsou zároveň materiálově nejvíce slučitelné se staršími olejovými nátěry. Nátěry musí být prodyšné. Vodou ředitelné disperzní nátěrové hmoty obvykle nedosahují kvality běžných roztokových nátěrových hmot, proto je nedoporučujeme.*

5. *Při opravě oken dbát na zachování a opětovné osazení stávajícího staršího skla. Vyměnit lze pouze poškozené tabulky skla, stávající tabulky z taženého skla v co největším množství zachovat.*

6. *Zachováno, očištěno, opraveno a zprovozněno bude původní kování oken, chybějící vrchní kování nutno doplnit kopiemi dle dochovaných prvků.*

7. *Konkrétní zvolené materiály nátěrového systému budou doloženy technickými listy a odstín vrchního nátěru bude posouzen a odsouhlasen orgánem památkové péče dle provedených vzorků. K předběžnému posouzení prací pracovníky památkové péče bude provedena vzorová kompletní oprava jednoho okna a teprve po jejím odsouhlasení orgánem státní památkové péče může být realizována celá zakázka. Tím je možno závčas posoudit a případně usměrnit způsob provedení a kvalitu prací a předejít tak pozdějším nedorozuměním.*

Na základě uvedených podkladů posoudil orgán státní památkové péče předložený záměr, vzal v úvahu skutečnost, že se jedná o kulturní památku a špatný stav oken a dospěl k závěru, že navrhovaná oprava oken v uličních fasádách domu čp. 1626, Dr. Šmerala 2 (Český rozhlas), na p.p.č. 616/1 v katastrálním území Moravská Ostrava je přípustná za splnění podmínek, za kterých je možné z hlediska zájmů státní památkové

péče, uplatňovaných na uvedeném domě, předložený záměr připravovat a provést. Tyto se týkají provedení opravy oken takovým způsobem a materiály, aby nedošlo navrhovanou opravou k poškození historické věrohodnosti původních oken v domě, který je prohlášen kulturní památkou. Z historického hlediska je repase oken (pokud je technicky možná) a zachování historického originálu oken pozitivní a je v souladu se zájmy památkové péče uplatňovanými na předmětné kulturní památce. Pro včasnou kontrolu stanovil orgán památkové péče opravit jedno vzorové okno a to předložit v rámci kontrolního dne orgánu památkové péče k odsouhlasení.

Poučení:

Závazné stanovisko není samostatným rozhodnutím ve správním řízení (ve smyslu § 67 odst. 1 správního řádu), ale úkonem učiněným dotčeným správním orgánem na základě zákona (§ 149 odst. 1 správního řádu a § 44a památkového zákona).

„otisk úředního razítka“

Ing. Petra Dvorníková, v. r.
Oprávněná úřední osoba